

Ingediend via e-mail

Minister van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de heer mr. F. van Oosten

Den Haag, 3 oktober 2025

dossiernummer: 206771

uw kenmerk: n.v.t.

telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 35

e-mail: secretariaat@advocatenorde.nl

Betreft: Wetsvoorstel aanscherping taakstrafverbod

Geachte minister,

Bij brief van 11 juli 2025 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd het concept wetsvoorstel 'aanscherping taakstrafverbod'. De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie strafrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mw. mr. S.F.M. ten Berge
plaatsvervangend algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie strafrecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	Algemene raad
Van:	Wetgevingsadviescommissie strafrecht
Datum:	3 oktober 2025
Betreft:	Wetsvoorstel uitbreiding taakstrafverbod

Samenvatting

Nadat een eerder vergelijkbaar wetsvoorstel in 2022 is verworpen na stemming in de Eerste Kamer wordt wederom een voorstel ingediend teneinde het taakstrafverbod uit te breiden. Het voorliggende wetsvoorstel beoogt de mogelijkheden om een **kale taakstraf** op te leggen verder te beperken bij geweld tegen politie, brandweer, ambulancepersoneel en BOA's in de uitoefening van hun publieke taak. Volgens de memorie van toelichting (MvT) bij het hernieuwde wetsvoorstel is het geweld tegen deze specifieke doelgroep zo ernstig dat het huidige wettelijke sanctiepakket niet passend is, waardoor er voor deze specifieke beroepsgroep een uitbreiding van het reeds bestaande taakstrafverbod dient te komen. Dit kan dan ook worden gezien als de doelstelling van het wetsvoorstel.

Daar waar in het niet aangenomen wetsvoorstel nog werd gesproken over een bredere en uitgebreidere beroepsgroep richt dit wetsvoorstel zich enkel en alleen op een ambtenaar van politie, een medewerker van brandweer of ambulance of een buitengewoon opsporingsambtenaar in de uitoefening van zijn publieke taak in het kader van de handhaving van de orde of veiligheid, en het kunnen verlenen van noodhulp.

Ten aanzien van het wetsvoorstel dat in 2022 na stemming in de Eerste Kamer is verworpen is destijds onder meer door de Adviescommissie strafrecht van de NOvA (de "ACS") in december 2019 een negatief advies gegeven¹. Nu is toch, binnen relatief korte tijd, een vergelijkbaar wetsvoorstel ingediend waarbij een aantal kleine aanpassingen en actualiseringen zijn doorgevoerd en het inhoudelijke onderscheid van hulpverleners die bij hun publieke taak noodhulp verlenen in het voorstel is opgenomen. Gebleken is dat de inhoud van het wetsvoorstel redelijk gelijk is aan dat van het initiële wetsvoorstel voor de Wet uitbreiding taakstrafverbod, en ook de MvT tot op zekere hoogte aansluit bij die van het dat eerdere wetsvoorstel. Gemakshalve zou de ACS kunnen verwijzen naar haar eigen eerdere negatieve advies. Nu het wetsvoorstel echter dusdanige principiële en praktische bezwaren kent, meent de ACS hier toch hernieuwd en nadrukkelijk negatief te moeten adviseren. Deze bezwaren zullen hieronder nader worden toegelicht.

Bezwaren adviescommissie

- In het Nederlands strafrecht geldt dat de feitenrechter beschikt over een ruime vrijheid bij de straftoemeting (zie bijv. HR 5 juli 2022, ECLI:NL:HR:2022:975). Onderhavig wetsvoorstel beperkt deze vrijheid. De strafoplegging is bij uitstek (met uitzonderingen

¹ [Nederlandse orde van advocaten](#)

daargelaten) het domein van de strafrechter. Het is de verantwoordelijkheid van de wetgever om in de wet aan te geven welke (maximum)straffen kunnen worden opgelegd en onder welke omstandigheden, mede gelet op de beleving van een straf in de samenleving, maar de strafoplegging is enkel voorbehouden aan de rechter. Op basis van dit wetsvoorstel kan in voorkomende gevallen geen maatwerk meer worden geleverd terwijl geweldsmisdrijven zoals in het wetsvoorstel opgenomen een breed spectrum kennen. Denk aan een eenvoudige mishandeling middels een kale klap versus een forse geweldsuitbarsting die als zware mishandeling kan worden gekwalificeerd. Een uniform geldend taakstrafverbod miskent juist het onderscheid in geweldsmisdrijven. Strafoplegging dient te worden afgestemd op de omstandigheden van het feit én de persoon van de dader. Het wetsvoorstel ontnemt de rechter de mogelijkheid tot maatwerk door de kale taakstraf generiek dan wel categorisch uit te sluiten. Er wordt naar mening van de adviescommissie miskend dat de wetgever al meerdere mogelijkheden heeft gegeven om de slachtoffers die worden beoogd te beschermen met dit wetsvoorstel, tegemoet te komen. Zo kennen verschillende strafrechtelijke bepalingen een specifieke strafverzwaring bij geweld tegen publieke functionarissen (zie bijv. bedreiging (art. 285, vijfde lid, Sr) en alle vormen van mishandeling (art. 304, eerste lid aanhef en onder 3, Sr)). Ook heeft het OM richtlijnen opgesteld waarin strafeisverhogingen tot 200 procent worden genoemd bij misdrijven tegen publieke functionarissen.² Ook heeft de rechtspraak met haar LOVS oriëntatiepunten een soortgelijk instrument heeft opgesteld.³ Het wetsvoorstel heeft ook tot gevolg dat het OM geen strafbeschikkingen zal kunnen uitvaardigen voor geweldsfeiten tegen deze beroepsbeoefenaars gepleegd. Tot heeft tot gevolg dat er een grotere druk zal ontstaan op de rechtspraak nu dit soort zaken in voorkomende gevallen worden afgedaan met een OM zitting wanneer bijvoorbeeld sprake is van *first offenders* of geringe gevolgen. Punt van aandacht moet ook zijn dat in de praktijk het geweld tegen hulpverleners niet zelden wordt gepleegd door verdachten met psychische problematiek of een verstandelijke beperking. Voor hen is een maatwerkaafdoening waaronder een taakstraf met behandeling vaak effectiever en humaner dan een korte detentie. Het wetsvoorstel laat dergelijke nuance nauwelijks toe en beperkt de rechter om op de specifieke verdachte passend maatwerk te leveren en beperkt de beoordelingsvrijheid ten aanzien van de op te leggen strafmaat. Door de uitsluiting van taakstraffen vervalt mogelijk ook de mogelijkheid tot combinatie met (voorwaardelijke) gedragsinterventies. Dit beperkt de rechter in het opleggen van sancties die gericht zijn op resocialisatie en voorkomt een effectieve individuele aanpak van recidive.

- Het wetsvoorstel lijkt een stapeling van sanctiemechanismen te bevatten zonder dat onderzoek overtuigend heeft uitgewezen dat het huidige sanctiepakket ontoereikend is. Een voorbeeld is al het bestaande taakstrafverbod waar voor nu uitbreiding wordt gevraagd voor een specifieke beroepsgroep. Algemeen bekend is dat het reeds bestaande taakstrafverbod al de nodige rechterlijke ongehoorzaamheden heeft opgeleverd en heeft geleid tot creatieve oplossingen om toch maatwerk te kunnen leveren. Het wetsvoorstel voegt in die zin geen wezenlijke bescherming toe, maar bevestigt nogmaals wat reeds in wet en beleid is verankerd. Het voorstel van wet komt de adviescommissie als symbolische wetgeving voor. Nu reeds instrumenten bestaan om geweld tegen hulpverleners streng te sanctioneren, ontbreekt de noodzaak voor verdere verharding. Het wetsvoorstel

² (richtlijn toevoegen)

³ Link naar oriëntatiepunten toevoegen.

suggereert impliciet dat rechters tekortschieten in hun strafftoemeting, terwijl die suggestie niet, althans niet voldoende, is onderbouwd.

- In het wetsvoorstel wordt enkel gesproken over hulpverleners die noodhulp verlenen. Daarmee wordt naar mening van de adviescommissie de positie van andere publieke functionarissen -die ook binnen hun professionele loopbaan met (structureel) geweld te maken krijgen- miskend. Wanneer de wetgever heeft gemeend dat deze groep functionarissen al zou vallen onder de bovengenoemde bestaande sanctioneringsinstrumenten dan ontgaat de adviescommissie de noodzaak van dit voorstel van wet en het juist gecreëerde specifieke onderscheid in publieke hulpverleners. Dit levert een mogelijke schending van het gelijkheidsbeginsel op.
- De wetgever beoogt met dit wetsvoorstel mogelijk een afschrikwekkend effect te sorteren en vermindering in de kans op recidive te bewerkstelling. Er is geen empirisch bewijs dat het categorisch uitsluiten van kale taakstraffen leidt tot een vermindering van geweld tegen hulpverleners. Daarbij is het zo dat de tegenhanger van een taakstraf een korte gevangenisstraf is. Korte gevangenisstraffen hebben een aantoonbaar recidivebevorderend effect en missen resocialiserende inhoud. Taakstraffen daarentegen hebben bewezen effect op gedragsbeïnvloeding en maatschappelijke herintegratie. Het is daarom voorzienbaar dat het wetsvoorstel contraproductief uitpakt.
- Daarnaast is de ACS van mening dat in de MvT onvoldoende aandacht is voor de uitvoeringsconsequenties met name voor de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Bekend is immers dat de celcapaciteit reeds onder grote druk staat.

Conclusie

Het wetsvoorstel kent de volgende bezwaren:

- Het beperkt rechterlijke onafhankelijkheid en maatwerk.
- Het stapelt bestaande sanctiemechanismen zonder meerwaarde.
- Het maakt arbitraire onderscheidingen in de bescherming van publieke functionarissen.
- Er is onvoldoende aandacht voor de uitvoeringsconsequenties van dit voorstel en de bestaande problemen in de uitvoeringspraktijk (tekort celcapaciteit).

De doelstelling van deze wet kan bereikt worden door striktere toepassing van de bestaande strafverzwaringsebepalingen. Het wetsvoorstel wordt daarom disproportioneel geacht.

De ACS adviseert negatief ten opzichte van dit voorstel. Behoud van rechterlijk maatwerk, zodat de sanctie proportioneel en effectief kan worden afgestemd op het concrete geval, in van groot belang.